

ศาสนาและวัฒนธรรม

ทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้แทนตัวอักษรขอมที่เคยใช้กันมาแต่เดิม เมื่อ พ.ศ. 1826 เรียกว่า "ลายสือไทย" และได้มีการพัฒนาการมาเป็นลำดับจนถึงอักษรไทยในยุคปัจจุบัน ทำให้คนไทยมีอักษรไทยใช้มาจนถึงทุกวันนี้

โปรดให้จารึกเรื่องราวบางส่วนที่เกิดในสมัยของพระองค์ โดยปรากฏอยู่ในศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 ทำให้คนไทยยุคหลังได้ทราบ และนักประวัติศาสตร์ได้ใช้ศิลาจารึกดังกล่าวเป็นข้อมูลหลักฐานในการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวประวัติศาสตร์สุโขทัย

ทรงรับเอาพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาท ลัทธิลังกาวงศ์ จากลังกา ผ่านเมืองนครศรีธรรมราช มาประดิษฐานที่เมืองสุโขทัย ทำให้พระพุทธศาสนาวางรากฐานมั่นคงในอาณาจักรสุโขทัย และเผยแผ่ไปยังหัวเมืองต่างๆ ในราชอาณาจักรสุโขทัย จนกระทั่งได้กลายเป็นศาสนาประจำชาติไทยมาจนถึงทุกวันนี้

วันที่	เดือนยี่ พ.ศ. 2135
สถานที่	ยังไม่เป็นที่ยุติ มีการสันนิษฐานออก 2 มติใหญ่ๆ คือ - ต.หนองสาหร่าย อ.ดอนเจดีย์จ. สุพรรณบุรี - ต.ดอนเจดีย์ อ.พนมทวน จ. กาญจนบุรี
ผลลัพธ์	อาณาจักรอยุธยาได้รับชัยชนะ
คู่ขัดแย้ง	
อาณาจักรอยุธยา	อาณาจักรตองอู
ผู้บัญชาการหรือผู้นำ	
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	มังกะยอชวา + พระเจ้าแปร
สมเด็จพระเอกาทศรถ	พระเจ้าตองอู
พระยาสิทธิราชเดโชชัย	เจ้าเมืองจระโระ + พระเจ้าเชียงใหม่
พระยาเทพอรชุน	
พระยาพระคลัง	
พระยาห้าย่น้ำ	

เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน)

(พ.ศ. 2176–2242) เป็นข้าราชการในอาณาจักรอยุธยา สมัยสมเด็จพระนารายณ์ เป็นเอกอัครราชทูตคนสำคัญที่เดินทางไปเจริญสัมพันธไมตรีกับราชสำนักฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ. 2229^[3]

ปานเป็นโอรสของเจ้าแม่วัดดลิต (หม่อมเจ้าหญิงบัว) ซึ่งทรงเป็นพระราชธิดาในสมเด็จพระเอกาทศรถ และทรงเป็นพระนมชั้นเอกในสมเด็จพระนารายณ์ กับหม่อมเจ้าเจ็ดอำไพ เชื้อสายมอญของพระยาเกียรติ พระยาราม เกิดในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง^[1] และเป็นพระราชนัดดาในสมเด็จพระเอกาทศรถ นอกจากนี้เขายังเป็นปู่ของพระยาราชินิกุล (ทองคำ) ซึ่งเป็นบิดาของสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก พระราชบิดาของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก^[4]

การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สองหรือ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่

สอง เป็นความขัดแย้งทางทหารครั้งที่สองระหว่างราชวงศ์โกนบองแห่งพม่า กับราชวงศ์บ้านพลูหลวงแห่งอยุธยา ในการทำครั้งนี้ กรุงศรีอยุธยาซึ่งเป็นราชธานีคนไทยเกือบสี่ศตวรรษได้เสียแก่พม่าและถึงกาลสิ้นสุดลงไปด้วย เหตุการณ์ได้เกิดขึ้นเมื่อวันอังคาร ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 5 ปีกุน ตรงกับวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2310^[5]

การยึดจันทบุรี

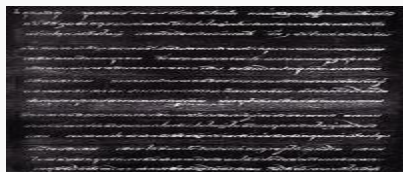
เจ้าตากเดินทัพจากกระยองผ่านแกลงเข้าบางกระจะ มุ่งยึดจันทบุรี เจ้าเมืองจันทบุรีไม่ยอมสวามิภักดิ์ เจ้าตากต้องการยึดเมืองจันทบุรีไว้เป็นที่มั่นเพื่อรวบรวมกำลังมาตีพม่า จึงสั่งทหารทุกคนว่า "เราจะตีเมืองจันทบุรีในค่ำวันนี้ เมื่อกองทัพพุ่งเข้าเสร็จแล้ว ทิ้งนายไพร่ให้เหยื่ออาหารที่เหลือและต่อยหม้อเสียให้หมด หมายถึงกินข้าวเข้าด้วยกันในเมืองเอาพุงนี้ ถ้าตีเอาเมืองไม่ได้ในค่ำวันนี้ ก็จะทำให้ได้ตายเสียด้วยกันให้หมดก็แล้ว"^[6]

ในวันเสาร์ที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2310 ครั้นถึงเวลา 19.00 น. เจ้าตากจึงได้สั่งให้ทหารไทยและจีนลอบเข้าไปอยู่ตามสถานที่ที่ได้วางแผนไว้แล้ว ให้คอยฟังสัญญาณเข้าตีเมืองพร้อมกัน จึงให้โห่ขึ้นให้พวกอื่นรู้ เมื่อเวลา 03.00 น. เจ้าตากก็ขึ้นคองช้างพังศรีบุญชู ให้ยิงปืนสัญญาณพร้อมกับบอกพวกทหารเข้าตีเมืองพร้อมกัน^[7] ส่วนเจ้าตากก็ไสช้างเข้าพังประตูเมืองจนทำให้บานประตูเมืองพังลง ทหารเจ้าตากจึงรุกกันเข้าเมืองได้ พวกชาวเมืองต่างพากันละทิ้งหน้าที่หนีไป ส่วนพระยาจันทบุรีก็พาครอบครัวลงเรือหนีไปยังเมืองบันทายมาศ^[8] เจ้าตากตีเมืองจันทบุรีได้ เมื่อวันอาทิตย์ เดือน 7 แรม 3 ค่ำ จุลศักราช 1129 ปีกุน นพศก เพลา 3 ยามเศษ ตรงกับวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2310 เวลาประมาณ 03.00 น. หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาแล้ว 2 เดือน

สนธิสัญญาเบาว์ริง

สนธิสัญญาเบาว์ริง

หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีประเทศอังกฤษ
และประเทศสยาม

สนธิสัญญาเบาว์ริงฉบับภาษาไทยเขียนลงสมุดไทย
ก่อนส่งไปจักรวรรดิอังกฤษ ให้รัฐบาลอังกฤษ
ประทับตรา

ประเภท สนธิสัญญาการค้า

วันลงนาม 18 เมษายน พ.ศ.

- ณ 2398

กรุงเทพมหานคร สยาม

วันประทับตรา 6 เมษายน พ.ศ. 2399

การเลิกทาสและไพร่ในประเทศไทย

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น ประมาณว่าไทยมีทาสเป็นจำนวนกว่าหนึ่งในสามของพลเมืองของประเทศ^[2] เพราะเหตุว่าพ่อแม่เป็นทาสแล้ว ลูกที่เกิดจากพ่อแม่ที่เป็นทาสก็ตกเป็นทาสอีกต่อ ๆ กันเรื่อยไป ทาสนั้นจะต้องหาเงินมาไถ่ตัวเอง มิฉะนั้นแล้วก็ต้องเป็นทาสไปตลอดชีวิต เพราะตามกฎหมายถือว่ายังมีค่าตัวอยู่

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศ "พระราชบัญญัติพิทักษ์เกษียณลูกทาสลูกไทย" เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2417 แก้พิทักษ์ค่าตัวทาสใหม่ โดยให้ลดค่าตัวทาสลงตั้งแต่อายุ 8 ขวบ จนกระทั่งหมดค่าตัวเมื่ออายุได้ 20 ปี เมื่ออายุได้ 21 ปี ผู้นั้นก็จะเป็นอิสระ^[1] มีผลกับทาสที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2411 เป็นต้นมา และห้ามมิให้มีการซื้อขายบุคคลที่มีอายุมากกว่า 20 ปีเป็นทาสอีก

ทหารพระเอกกำลังที่ลานพระราชวังดุสิต 24 มิถุนายน 2475

ผู้ร่วม

[คณะราษฎร](#)

สถานที่

 [กรุงเทพมหานคร ประเทศไทยสยาม](#)

วันที่

24 มิถุนายน ค.ศ. 1932

ผลลัพธ์

- ประเทศไทยเปลี่ยนการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ
- พระยามโนปกรณนิติธาดาขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นคนแรก
- ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรก
-

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

(อังกฤษ: The Siam Commercial Bank Public Company Limited ชื่อย่อ: SCB)^[6] เป็นธนาคาร

พาณิชย์แห่งแรกและเป็นหนึ่งในห้าธนาคารที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ก่อตั้งโดยพระบรมราชานุญาตในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัวเมื่อปี พ.ศ. 2449 ปัจจุบันมีสาขาทั้งสิ้น 1,070 สาขา

สยามกับสงครามโลกครั้งที่ 1

เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงติดตามข่าวสงครามอย่างใกล้ชิดตลอด ข้าราชการต่างเสนอมว่าถ้าหากสยามจะตัดสินใจเข้าร่วมรบ ควรจะเข้ากับฝ่ายเยอรมัน เพราะในสมัยนั้นสยามมีสัมพันธไมตรีกับเยอรมันดีกว่าอังกฤษกับฝรั่งเศส เพราะอังกฤษกับฝรั่งเศสมีการล่าอาณานิคมในประเทศรอบๆ แต่พระองค์ท่านยังไม่ทรงตัดสินใจ พระทัย แต่ประกาศว่าขอเป็นกลางไว้ก่อน

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 เมษายน 1917

อเมริกาประกาศสงครามกับเยอรมัน เนื่องจากเรือดำน้ำของเยอรมันโจมตีเรือพาณิชย์ของอเมริกา ทำให้มีประชาชนของอเมริกาเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก พระองค์ท่านทรงเห็นว่าเหตุการณ์เริ่มพลิกกลับจากหน้ามือเป็นหลังมือจากการที่เยอรมันได้เปรียบในสงคราม เริ่มเป็นฝ่ายถอย พระองค์ท่านจึงตัดสินใจพระทัยอย่างลับๆ ด้วยพระองค์เองว่าจะประกาศสงครามกับฝ่ายเยอรมัน ในวันที่ 21 กรกฎาคม เวลาเที่ยงคืน ก่อนที่วันรุ่งขึ้นวันที่ 22 กรกฎาคม 1917 จึงเป็นการประกาศสงครามของสยามในสงครามโลกครั้งที่ 1 อย่างเป็นทางการ